

Z POLA WALKI

KWARTALNIK POŚWIĘCONY

DZIEJOM RUCHU
ROBOTNICZEGO

1971

Nr 1 (53)

Ca $\frac{n-4}{480}$

Z A K Ł A D H I S T O R I I P A R T I I
p r z y K C P Z P R

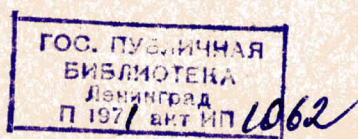
Z POLA WALKI

K w a r t a l n i k p o ś w i ę c o n y

D Z I E J O M R U C H U
R O B O T N I C Z E G O

Rocznik XIV
Nr 1 (53)

K S I A Ż K A I W I E D Z A • W A R S Z A W A 1 9 7 1

B I B L I O G R A F I A

FELIKS TYCH

UZUPEŁNIENIA DO BIBLIOGRAFII PRAC (PIERWODRUKÓW)
RÓŻY LUKSEMBURG

W 1962 r. Jadwiga Kaczanowska wespół z niżej podpisanym opublikowała „Bibliografię pierwodruków Róży Luksemburg”¹. Bibliografia ta zawierała 737 pozycji. W trakcie prac badawczych związanych z przygotowaniem trzynomowej edycji listów Róży Luksemburg do Leona Jogichesa-Tyszki², w oparciu o szczegółową analizę zawartych tam tekstów, wydawcy udało się ustalić autorstwo Róży Luksemburg w stosunku do 72 dalszych pozycji bibliograficznych. Niżej podajemy listę tych publikacji (pierwodruków)³. Pod każdą pozycją podana jest data listu, na podstawie którego ustalono autorstwo oraz jego nr kolejny wg wspomnianej trzynomowej edycji. Z wyjątkiem pierwszej pozycji, ustalonej w oparciu o list R. Luksemburg do Cezaryny Wojnarowskiej, publikowany zresztą w tymże numerze pisma, wszystkie pozostałe pozycje ustalone zostały w oparciu o listy do L. Jogichesa-Tyszki, stąd też nie wymienia się w zaписie dla oszczędności miejsca nazwiska odbiorcy listu.

1. L.:

Die Gründer der polnischen Arbeiterbewegung (Eine Erinnerung).

Arbeiterstimme 1111896 nr 10 s. 1—2.

W 10 rocznicę stracenia proletariatu-czyków.

(List R. L. do Cezaryny Wojnarowskiej z 19 XII 1900).

2. K. P.:

Die Agitation unter der polnischen Bevölkerung.

Sächsische Arbeiterzeitung 5 VI 1897 nr 127 s. 1 (art. wstępny) i 6 VI 1897 nr 128, 1. Beilage s. 1.

(List z 24 VI 1898 nr 72).

3. [Kotwiczka]:

Nur ein Menschenleben.

Leipziger Volkszeitung 4 V 1899 nr 101.

(List z 5 V 1899 nr 179).

4. [Anonim:]

Antonio Labriola über Bernstein.

Leipziger Volkszeitung 13 V 1899 nr 108.

Art. wstępny.

(List z 11 V 1899 nr 183).

¹ Z pola walki 1962 nr 3 s. 161—226 oraz oddzielna nadbitka.

² R. Luksemburg: Listy do Leona Jogichesa-Tyszki. Listy zebrał, słowem wstępnym i przypisami opatrzył F. Tych. T. 1—2 Warszawa 1968 (T. 3 w druku).

³ Szereg dodatkowych nowych ustaleń bibliograficznych, dotyczących pierwodruków Róży Luksemburg, zawiera też wypowiedź dra Aleksandra Kochańskiego w dyskusji: „Spory ideologiczne wokół Róży Luksemburg”, publikowana w tymże numerze pisma.

5. [Anonim:]
Die „wirtschaftliche Macht”.
Leipziger Volkszeitung
4 IX 1899 nr 204.
Art. wstępny.
(List z 3 IX 1899 nr 230).

6. Rosa Luxemburg:
Folgende Erklärung...
Leipziger Volkszeitung
25 X 1899 nr 248, 2. Beilage.
Sprostowanie R. L. dotyczące nieści-
ślego zreferowania przez F. Geyera na
zebr. partyjnym 12 i 13 saskiego okrę-
gu wyborczego do Reichstagu 19 X 1899
stosunku R. L. do bojkotu przez lipską
organizację SPD wyborów do Landtagu
w 1899 r.

7. [Anonim:]
Der Untergang des Nationalliberali-
smus.
Leipziger Volkszeitung
28 X 1899 nr 251, 2. Beilage.
(List z 28 X 1899 nr 250).

8. [Anonim:]
Die neue Flottenvorlage.
Leipziger Volkszeitung
30 X 1899 nr 252.
(List z 28 X 1899 nr 250).

9. [Anonim:]
Politische Uebersicht. Flottenbegei-
sterung und Zuchthauschwärmererei.
Leipziger Volkszeitung 2 XI
1899 nr 254.
(List z 31 X 1899 nr 252).

10. [Anonim:]
Politische Uebersicht. Zur Flotten-
vorlage.
Leipziger Volkszeitung 3 XI
1899 nr 255.
(List z 1 XI 1899 nr 253).

11. [Anonim:]
Politische Uebersicht. Ein fachmänni-
sches Urteil.
Leipziger Volkszeitung 2 XI
1899 nr 254.
O flocie, na podst. opinii włoskiego
pisma „Rivista Maritima”.
(List z 1 XI 1899 nr 253).

12. [Anonim:]
Politische Uebersicht. Die zweite
offizielle Kundgebung zur Flottenvorla-
ge.
Leipziger Volkszeitung 4 XI
1899 nr 256.
(List z 6 XI 1899 nr 255).

13. Współautorstwo wraz z A. Hoff-
mannem, G. Ledebourem i Klarą Zet-
kin rezolucji potępiającej rewizjoni-
styczne poglądy M. Schippa. Proto-
koll über die Verhandlungen
des Parteitages der So-
zialdemokratischen Partei
Deutschlands. Abgehalten
zu Hannover vom 9. bis 14. Okto-
ber 1899. Berlin 1899 s. 267.
(List z 6 XI 1899 nr 255).

14. [Anonim:]
Politische Uebersicht. Flottenvermeh-
rung und Handelspolitik.
Leipziger Volkszeitung
10 XI 1899 nr 261.
(List z 10 XI 1899 nr 257).

15. [Anonim:]
Entweder — oder!
Leipziger Volkszeitung
20 XI 1899 nr 269.
Art. wstępny.
(List z 17 XI 1899 nr 259).

16. [Kotwiczka:]
Die „Unverschämten” an der Arbeit.
Leipziger Volkszeitung
29 XI 1899 nr 276.
Art. wstępny. O cłach ochronnych na
produkty rolne.
(List z 27 XI 1899 nr 261).

17. [Anonim:]
Politische Uebersicht. Tugend aus Not.
Leipziger Volkszeitung
28 XI 1899 nr 275.
O przemówieniu francuskiego ministra
spraw zagranicznych Teofila Delcassé
w parlamencie.
(List z 27 XI 1899 nr 261).

18. [Kotwiczka:]
Nochmals die „Unverschämten”.
Leipziger Volkszeitung
4 XII 1899 nr 280.
Art. wstępny. Por. poz. 16.
(List z 3 XI 1899 nr 263).

19. [Anonim:]
Die amtliche Verkündigung des Welt-
macht-Evangeliums.
Leipziger Volkszeitung
12 XII 1899 nr 287.
Art. wstępny.
(List z 17 XII 1899 nr 269).

20. [Anonim:]
Politische Uebersicht. Miquel und der
Flottenplan. Die ersten Schritte.

Leipziger Volkszeitung
21 XII 1899 nr 295.
(List z 21 XII 1899 nr 271).

21. [Kotwiczka:]
Der zweite sozialreformerische Früh-
ling.
Leipziger Volkszeitung
16 I 1900 nr 12.
(Zob. Listy..., t. 1 przypis 3 do listu
261, przyp. 12 do listu 263 oraz t. 2
przyp. 1 do listu 287).

22. [Kotwiczka:]
Die Halben und die Ganzen.
Leipziger Volkszeitung 20 I
1900 nr 16.
Art. wstępny.
(Podstawa ustalenia jw.).

23. [Kotwiczka:]
Centrum und Deckungsfrage.
Leipziger Volkszeitung 29 I
1900 nr 23.
Art. wstępny.
(Podstawa ustalenia jw.).

24. [Kotwiczka:]
Einige Stichproben.
Leipziger Volkszeitung 31 I
1900 nr 25.
Art. wstępny.
(Podstawa ustalenia jw.).

25. [Kotwiczka:]
Bismarcks Sünden.
Leipziger Volkszeitung 5 II
1900 nr 29.
Art. wstępny.
(Podstawa ustalenia jw.).

26. [Kotwiczka:]
Kartellwirtschaft in Nordamerika.
Leipziger Volkszeitung 6 II
1900 nr 30.
Art. wstępny.
(Podstawa ustalenia jw.).

27. [Anonim:]
Ein Stück Neuland.
Leipziger Volkszeitung 3 IV
1900 nr 77.
Art. wstępny. O działalności socjal-
demokratycznej w Poznańskim, napi-
sany bezpośrednio po podróży agitacyj-
nej R. L. do Poznania w końcu marca.
Autorstwo przypuszczalne.

28. [Anonim:]
Zu dem polnischen sozialistischen
Parteitage...
Vorwärts 3 IV 1900 nr 78.

Tekst rezolucji podjętej przez orga-
nizację partyjną w Poznaniu na V
Zjazd PPS zaboru pruskiego, w duchu
jedności poglądów i współpracy PPS
z p i SPD.
(List z 24 IV 1900 nr 299).

29. [Anonim:]
Fünfter Parteitag der polnischen So-
zialdemokratie Deutschlands.
Vorwärts 20 IV 1900 nr 91, 1. Bei-
lage.
O V Zjeździe PPS zaboru pruskiego.
(List z 24 IV 1900 nr 299).

30. [Anonim:]
Agrarische Interessen und Zollpoli-
tik.
Leipziger Volkszeitung 23,
24, 25 IV 1900 nr 92, 93, 94.
(Listy z 28 I i 24 IV 1900 nr 284 i 299).

31. [Anonim:]
[Odezwa przeciwko uciskowi naro-
dowemu i germanizacji dzieci polskich
w zaborze pruskim (z powodu wypad-
ków we Wrześni)]. Styczeń 1902.
WAP Bydgoszcz rep. 2 I nr 4437 s.
839.
(List z 7 I 1902 nr 359).

32. [Anonim:]
Freisinniges Geschwätz.
Leipziger Volkszeitung
23 IX 1902 nr 220, Beilage s. 1.
O spekulacjach niemieckiej prasy
burżuazyjnej dot. sprzeczności między
SPD a PPS zaboru pruskiego, na mar-
ginesie zjazdu SPD w Monachium.
Autorstwo przypuszczalne.
(List z 20 IX 1902 nr 399).

33. [Anonim:]
Gedankenfreiheit.
Leipziger Volkszeitung
24 IX 1902 nr 221 s. 1.
Art. wstępny. Ocena spekulacji prasy
burżuazyjnej na temat zjazdu SPD w
Monachium.
Autorstwo przypuszczalne.
(List z 20 IX 1902 nr 399).

34. [Anonim:]
Zur Schlichtung der polnischen Zwi-
stigkeiten.
Leipziger Volkszeitung
25 IX 1902 nr 222 s. 1—2.
Art. wstępny. O debacie polskiej na
zjeździe monachijskim SPD.
Autorstwo przypuszczalne.
(List z 20 IX 1902 nr 399).

35. Rosa Luxemburg:
Aus dem Nachlass unserer Meister.
Rec. z: Gesammelte Schriften von
Karl Marx und Friedrich Engels. 1841
bis 1850. Zweiter Band. Von Juli 1844
bis November 1847; Dritter Band. Von
Mai 1848 bis Oktober 1850. Stuttgart
1902. J. H. W. Dietz.
Vorwärts 9 XI 1902 nr 263, 3. Bei-
lage s. 1—2.
36. [Anonim:]
Co pan poseł Chrzanowski przyrze-
kał, a co dotrzymał?
[Odezwa poznańskiej organizacji PPS
zab. pruskiego].
Maj 1903. Przedruk w: Przegląd
Socjaldemokratyczny IV 1903
nr 4 s. 155—156.
(List z 18 V 1903 nr 409).
37. [Anonim:]
Z życia społecznego.
Czerwony Sztandar VI 1905
nr 27 s. 9—10.
(List z 25 V 1905 nr 471).
38. [Anonim:]
„Konstytucja” knuta.
Czerwony Sztandar VIII 1905
nr 28 s. 1—4.
(List z 4 VIII 1905 nr 511).
39. [Anonim:]
Program „narodowego” szalbierstwa.
Czerwony Sztandar 27 II 1906
nr 50 s. 1—2.
Art. wstępny.
(List z 2 VI 1909 nr 592).
40. Eine Wahlrechtsversammlung in
Charlottenburg. [Sprawozdanie z prze-
mówienia R. Luksemburg wygłoszone-
go 31 V 1910].
Vorwärts 9 VI 1910 nr 132, 2. Bei-
lage s. 2.
41. [Anonim:]
W sprawie legalnych związków za-
wodowych.
Czerwony Sztandar 29 VII
1910 nr 177 s. 1—2.
Art. wstępny.
(List z 20 lub 21 VII 1910 nr 686).
42. [Anonim:]
Międzynarodowy Zjazd Socjalistycz-
ny.
Czerwony Sztandar 12 VIII
1910 nr 178 s. 1—2.
Art. wstępny. O Międzynarodowym
Kongresie Socjalistycznym w Kopenha-
dze 1910.

(List z 20 lub 21 VII 1910 nr 686).
Art. był dotąd omyłkowo przypisywa-
ny przez bibliografów J. Marchlewskie-
mu (zob. J. Kaczanowska: Biblio-
grafia prac Juliana Marchlewskiego.
Łódź 1954 s. 91 poz. 960).

43. [Anonim:]
Wolna myśl a socjaldemokracja.
Młot 1 X 1910 nr 9 s. 7—8.
Autorstwo przypuszczalne.
(List z 26 IX 1910 nr 703).
44. [Anonim:]
Dwa obozy.
Młot 1 X 1910 nr 9 s. 9—10.
O A. Niemojewskim.
(List z 26 IX 1910 nr 703).
45. Der politische Massenstreik und
die Gewerkschaften.
[Sprawozdanie z przemówienia R.
Luksemburg w Hagen wobec 2000
członków związku zawodowego meta-
lowców].
Leipziger Volkszeitung 5 X
1910 nr 231 s. 2.
46. [Anonim:]
Robotnicy a kultura narodowa.
Młot 15 X 1910 nr 11 s. 7—9.
(List z 9 X 1910 nr 706).
47. [Anonim:]
Strajk tramwajów warszawskich.
Czerwony Sztandar XI 1910
nr 179 s. 3.
(List z 11 X 1910 nr 708).
48. [Anonim:]
Pożegnanie z p. Niemojewskim.
Młot 3 XII 1910 nr 18 s. 8—9.
(List z 29 XI 1910 nr 720).
49. [Anonim:]
Befremdende Kampfmethoden.
Vorwärts 14 XII 1910 nr 292 s. 3.
W sprawie notatki rozestanej przez
prawicę PPS do redakcji niemieckich
pism socjaldemokratycznych, rzucają-
cej oszczerstwa na legalny tygodnik
SDKPiL „Młot”.
(List z 15—17 XII 1910 nr 723).
50. [Anonim:]
Antysemityzm pod ręką z bandyty-
zmem.
Czerwony Sztandar II 1911
nr 180 s. 2—3.
(List z końca XII 1910 nr 727).
51. [Anonim:]
Święto majowe.

Czerwony Sztandar IV 1911
nr 181 s. 1.
Autorstwo przypuszczalne.
(List z 27 III 1911 nr 749).

52. [Anonim:]
Przeciw chuliganom.
Wolny Głos 3 VI 1911 nr 7 s.
4—5.
Polemika z endeckim „Głosem” i PPS
Fracją Rewolucyjną.
(Listy z 5 V i po 16 V 1911 nr 757 i
758).

53. [Anonim:]
Wobec wyborów.
Czerwony Sztandar III 1912
nr 184 s. 1—2.
Art. wstępny o wyborach do IV Du-
my Państwowej.
Autorstwo przypuszczalne.
(List z końca I lub pocz. II 1912 nr
795).

54. [Anonim:]
Po bitwie.
Czerwony Sztandar III 1912
nr 184 s. 3—4.
Bilans polityczny wyborów do Reichs-
tagu.
Autorstwo przypuszczalne.
(List z końca I lub pocz. II 1912 nr
795).

55. [Anonim:]
„Komunikat ZG SDKPiL do Zarzą-
dów Dzielnicowych Warszawskich” 5 II
1912.
[Wewnętrzny okólnik partyjny, po-
wiel. ss. 12 masz.
Stanowisko ZG SDKPiL wobec opo-
zycyjnych uchwał konferencji war-
szawskiej organizacji SDKPiL z 10 XII
1911]. AZHP, 9(II)92 k. 52—67.
(List z końca I lub pocz. II 1912 nr
795).

56. [Anonim:]
Aus dem russischen Parteileben.
Vorwärts 30 III 1912 nr 76 s. 3.
Stanowisko SDKPiL wobec sytuacji
w SDPRR.
(List z 10 IV 1912 nr 810).

57. [Anonim:]
Święto majowe.
Czerwony Sztandar IV 1912
nr 185 s. 1—2.
(List z 31 III 1912 nr 805).

58. [Anonim:]
Zdumiewające sposoby odbudowania
Polski — w Kopenhadze.

Czerwony Sztandar V 1912 nr
186 s. 5—6.

Polemika z PPS Fracją Rewolucyj-
ną na marginesie notatki pt. „Pologne”,
opublikowanej przez „Bulletin Périodi-
que du Bureau Socialiste International”
2e Année nr 7 s. 37.

59. [Anonim, współautorstwo:]
„Okólnik ZG SDKPiL do byłych
działnic Organizacji Warszawskiej,
utajony przez kierowników rozłamu”.
25 V 1912.

Gazeta Robotnicza [„zarzą-
dowców”] 14 VII 1912 nr 16 s. 7—9.
(List pisany nie wcześniej niż 25 V,
nie później niż 13 VI 1912 nr 813).

60. [Anonim:]
Zawiadomienie ZG i Komitetu War-
szawskiego SDKPiL.
[O rozłamie w warszawskiej organi-
zacji]. Czerwiec 1912.

Komunikat — odezwa. AZHP, 9/VII-
-9 k. 17.
Zbliżonej treści komunikat z datą
8 VII 1912 r. został wysłany przez R.
Luksemburg w imieniu ZG SDKPiL do
Międzynarodowego Biura Socjalistycz-
nego i następnie przez MBS rozestany
jako wewnętrzny okólnik nr 15 kie-
rownictwom partii stowarzyszonych w
II Międzynarodówce. Tekst polski: Ga-
zeta Robotnicza [„zarządow-
ców”] 14 VII 1912 nr 16 i AZHP, 150(III)
12.

Zob. także: Correspondance
entre Lenine et Camille Hu-
ysmans 1905—1914. Editée par Ge-
orges Haupt. Paris-La Haye 1963 s.
143.

(List pisany nie wcześniej niż 25 V,
nie później niż 13 VI 1912 nr 813).

61. [Anonim:]
Zadania chwili.
Gazeta Robotnicza [„zarzą-
dowców”] 5 VII 1912 nr 15 s. 1—2.
Art. wstępny.
Autorstwo przypuszczalne.
(List z VI 1912 nr 814).

62. [Anonim:]
Rozłamowcy przy pracy.
Gazeta Robotnicza [„zarzą-
dowców”] 5 VII 1912 nr 15 s. 8—10.
Autorstwo przypuszczalne.
(List z VI 1912 nr 814).

63. [Anonim:]
[Platforma wyborcza ZG SDKPiL w
wyborach do IV Dumy Państwowej.

Sierpień 1912. Druk ulotny ss. 4].
AZHP, 9/VII—9 k. 23—24.
(List z 22 VII 1912 nr 818).

64. [Anonim:]
W szponach ochrony.
Dodatek do Gazety Robotniczej [„zarządowców”] 1912 nr 16.
Warszawa 22 VII 1912.
Atak na „rozłamowcy” Komitet Warszawski SDKPiL.
Autorstwo przypuszczalne.
(List z VII 1912 nr 819).

65. [Anonim:]
Rozbicie jedności w SDPRR.
Czerwony Sztandar VII 1912 nr 188 s. 2—3.
Stanowisko programowe SDKPiL wobec ukonstytuowania się bolszewików w odrębną partię.
Autorstwo przypuszczalne.
(Listy z drugiej połowy 1912 r.).

66. [Anonim:]
[Odezwa ZG SDKPiL do Sekcji Zagranicznych SDKPiL z 18 X 1912, piętnująca działalność „rozłamowców” na terenie sekcji zagranicznych SDKPiL].
AZHP, 9/II-93 k. 5—8.
(List przypuszczalnie z 7 X 1912 nr 830).

67. [Anonim. Współautorstwo wraz z V. Adlerem, E. Vaillantem, J. Jaurèssem, C. Huysmanssem i K. Kautskim:]
Manifest Międzynarodowego Biura Socjalistycznego II Międzynarodówki przeciwko wojnie. 28 XI 1912 r.
[W związku z wojną bałkańską].
Bulletin Périodique du Bureau Socialiste International 3e Année nr 9 s. 3 oraz Leipziger Volkszeitung 30 X 1912 nr 253, 3. Beilage s. 1.
(List z 10 lub 11 X 1912 nr 833).

68. [Anonim:]
[Pismo ZG SDKPiL do Międzynarodowego Biura Socjalistycznego z paź-

dziennika 1912, rozesłane przez Sekretariat MBS jako okólnik nr 26 kierownikom partii zjednoczonych w II Międzynarodówce].

Correspondence entre Lenine et Camille Huysmans..., jw., s. 149—152.

Polemika z W.I. Leninem w sprawie oświecenia przyczyn i charakteru rozłamu w SDPRR.
(List z X 1912 nr 834).

69. Frank für den Massenstreik!
Leipziger Volkszeitung 13 VII 1913 nr 134, 3. Beilage s. 1.
Treść przemówienia polemicznego R. Luksemburg po referacie Ludwiga Franka na zgromadzeniu partyjnym SPD w dzielnicy Wilmersdorf w Berlinie.

70. [Anonim:]
Pierwsze zebranie pełnomocników [fabryk warszawskich].
Gazeta Robotnicza [„zarządowców”] VII 1913 nr 18 s. 2—3.
(List z VI 1913 nr 851).

71. [Anonim:]
Ein Riesenkampf in Lodz. 40 000 Textilarbeiter ausgessert.
Vorwärts 12 VII 1913 nr 175, 2. Beilage s. 1.
Autorstwo przypuszczalne.
(List z 12 VIII 1913 nr 853).

72. [Anonim:]
Kółeczko czy ogół?
Nowy Głos 3 I 1914 nr 2 s. 3—4.
Polemika z „grzechami” PPS Lewicy w kampanii o ubezpieczenia robotnicze.
(List z ok. połowy XI 1913 nr 894).

73. [Anonim:]
Ku jedności.
Nowy Głos 10 I 1914 nr 3 s. 3—4.
Sprawa przywrócenia jedności SDPRR na posiedzeniu Międzynarodowego Biura Socjalistycznego II Międzynarodówki w Londynie 13—14 XII 1913.

SPIS TREŚCI

Irena Koberdowa: Komuna Paryska i początki polskiego ruchu robotniczego	3
Krystyna Wyczańska: Droga Polaków-emigrantów do Komuny Paryskiej	19
Jan Dziewulski: O teoretyczno-ekonomicznym podłożu „dwudziestoletniego sporu” między Różą Luksemburg a Włodzimierzem Leninem w kwestii narodowej	33
Andrzej Głowacki: Róża Luksemburg i zachodniopomorska organizacja SPD przed I wojną światową	63

PROBLEMY I DYSKUSJE

Spory ideologiczne wokół Róży Luksemburg	
Feliks Tych. Uwagi wstępne	79
Marian Żychowski	86
Mieczysław Mieszczankowski	90
Wojciech Bułat	95
Janina Wojnar-Sujecka	99
Marek Waldenberg	103
Aleksander Kochański	106
Jan Kancewicz	110
Marek Waldenberg	125
Tadeusz Kowalik	127
Jan Dziewulski	137
Jan Sobczak	153
Feliks Tych	169

DOKUMENTY I MATERIAŁY

Polacy na afiszach Komuny Paryskiej (ze wstępem Krystyny Wyczańskiej) .	173
Listy Róży Luksemburg do Cezaryny Wojnarowskiej (1896—1905) — <i>przygot. do druku Feliks Tych</i>	199

BIBLIOGRAFIA

Feliks Tych: Uzupełnienia do bibliografii prac (pierwodruków) Róży Luksemburg	241
---	-----

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Ernesto Ragionieri: Il marxismo e l'Internazionale. Studi di storia del marxismo — <i>Marek Waldenberg</i>	247
Заграна воли. З исторії комуністичної партії Західної України — <i>Gereon Iwański</i>	251
С. З. Печанин: В грозном восемнадцатом. Большевистские организации Белоруссии в борьбе за власть Советов — <i>Aleksy Deruga</i>	254
Deutsche Widerstandskämpfer 1933—1945. Biographien und Briefe — <i>Maria Meglicka</i>	257
I. A. Krasin: Lenin, rewolucja, współczesność — <i>Ludwik Malinowski</i>	260
Henryk Lauer-Brand: Pisma i przemówienia — <i>Jerzy Holzer</i>	262
Stefan Skwarek: Do końca wierni — <i>Władysław Góra</i>	264
Jan Onacik: Pod szczęśliwą gwiazdą. Wspomnienia partyzanta — <i>Wojciech Sulewski</i>	267
1944... Kieleccyzna w walce o lepsze jutro — <i>Tadeusz Sierocki</i>	270
Eugeniusz Dałek, Edmund Makowski: Demokratyczne organizacje młodzieżowe w Wielkopolsce 1945—1948 — <i>Genowefa Stabek</i>	272

INFORMACJE I KRONIKA NAUKOWA

Międzynarodowa konferencja historyków ruchu robotniczego w Linzu — <i>Józef Kowalski</i>	276
50-lecie powstania Francuskiej Partii Komunistycznej — <i>Kazimiera Maj</i>	283
Śląski Instytut Czechosłowackiej Akademii Nauk w Opawie — <i>Stanisława Nieuważny</i>	286
„Studia Warszawskie” — <i>Barbara Poznańska</i>	291
Dokumenty Komuny Paryskiej w AZHP przy KC PZPR — <i>Władysław Mroczkowski</i>	295
Materiały do historii polskiego ruchu robotniczego w Centralnym Archiwum Partyjnym IML w Berlinie — <i>Margot Pikarski, Elke Warning</i>	297
Czasopisma instytutów historii partii — <i>Is.</i>	300
Nowe publikacje z historii ruchu robotniczego	303
LISTY DO REDAKCJI	308
СОДЕРЖАНИЕ	311
SOMMAIRE	313
INHALT	315

Z P O L A W A L K I

ЖУРНАЛ ПОСВЯЩЕННЫЙ ИСТОРИИ РАБОЧЕГО ДВИЖЕНИЯ

СОДЕРЖАНИЕ

Ирэна Кобердова: Парижская Коммуна и начало польского рабочего движения	3
Крыстына Вычаньска: Поляки в Парижской Коммуне	19
Ян Дзевульски: О теоретически-экономических предпосылках „двадцатилетнего спора” Розы Люксембург и В. И. Ленина по национальному вопросу	33
Анджей Гловацки: Роза Люксембург и западно-поморская организация СПД в период до первой мировой войны	63

ПРОБЛЕМЫ И ДИСКУССИИ

Идеологические споры вокруг Розы Люксембург	
Феликс Тых: Вступительное слово	79
Мариан Жиховски	86
Мечислав Мещанковски	90
Войцех Булат	95
Янина Войнар-Суетца	99
Марэк Вальденберг	103
Александр Коханьски	106
Ян Канцевич	110
Марэк Вальденберг	125
Тадэуш Ковалик	127
Ян Дзевульски	137
Ян Собчак	153
Феликс Тых	169

ДОКУМЕНТЫ И МАТЕРИАЛЫ

Поляки на афишах Парижской Коммуны (с предисловием Крыстыны Вычаньской)	173
Письма Розы Люксембург к Цезарыне Войнаровской (1896—1905) — подгот. Феликс Тых	199

БИБЛИОГРАФИЯ

Феликс Тых: Дополнения к библиографии работ (первых изданий) Розы Люксембург	241
Рецензии	247
Информация и научная хроника	276
Письма в Редакцию	308